

Sergiye dinci

(Başarılı 1. Sayfada)
su, dün sergiyi gezen Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in galeriyi ziyaretinden bir gün önce depoya konuldu. Sergideki Zeki Faik İzer ve Mehmet Gün'e ait iki tablonun üzerine de boyalı kalemle çirkin sözler ve bazı isimler yazıldı. Gün'ün tablosunun köşesi yırtıldı. İnan'ın tablosunun yerel seçimler öncesinde politik polemik doğmasından ve sergideki tablolara zarar verilmesinden korkulduğu için kaldırıldığı bildirildi.

"Büyük Sergi"deki tabloların başına gelenler serginin açılış kokteyli sırasında başladı. Salonunda bulunanlardan biri, geçen yıl ölen ressam Zeki Faik İzer'in 1968'de yaptığı 196 x 140 santimetre boyutlarındaki soyut kompozisyonunun üzerine, renkli kalemle, "Senin sanatına sığıyorum" diye yazdı. Ertesi gün ise Mehmet Gün'ün bir tablosunun üzerine, "Serdar M. Çinler" diye bir isim yazıldığı, aynı tablonun sağ alt köşesinin ise muhtemelen tekme atılarak yırtıldığı görüldü.

Ergin İnan'ın "ortasında çıplak kadın-erkek resimlerine, sağ tarafında Hz. Muhammed'in hadislerine ve Mevlit'ten parçalara, sol tarafında ise Arapça yazılara verdiği" ve kolaj tekniğiyle yaptığı tablosuna tepkiler ise geçen çarşamba günü başladı. Atatürk Kültür Merkezi'ne grup halinde gelen ve İlahiyat Fakültesi öğrencisi olduklarını söyleyen kişiler, tablodaki Arapça yazıların "Kuran-ı Kerim" yaprakları olduğunu söyleyerek tablonun kaldırılmasını istediler. Tepki yaratması üzerine hemen salondan çıkarılan tablo önceki gün Atatürk Kültür Merkezi Müdürü Muzaffer İnce'nin odasına götürüldü. Tablonun üzerindeki yazılar, serginin tanıtımını üstlenen Image Halkla İlişkiler Sorumlusu Betül Mardin ve İnce'nin yanında, bir tercüme bürosunun elemanlarına okutturuldu. Tablodaki yazıların Hz. Muhammed'in hadisleri ve Mevlit'ten parçalar olduğunun anlaşılması üzerine tablonun sergiden kaldırılmasına karar verildi. Depoya kaldırılan tablonun yerine konulmak üzere İnan'dan başka bir tablosu istendi.

İnan'ın tablosunun sergiden kaldırılmasıyla ilgili Cumhuriyet'in sorularını yanıtlayan Mardin, "İlahiyat Fakültesi'nden olduklarını söyleyen bir grup öğrencinin eleştirileri üzerine, böylesine görkemli bir sanat olayının politik bir polemige yol açmasını önlemek amacıyla eser sergiden kaldırıldı. Tabloların üzerine isim yazmanın, küçük küçük darbeler atmanın önüne geçmek için kaldırıldı. Sergiyi, politik polemigin dışında tutmaya çalışıyoruz. Yerine, aynı sanatçının başka bir eseri konulacak" dedi.

Evren sergide Cumhurbaşkanı Evren, Atatürk Kültür Merkezi'ndeki Çağdaş Türk ressamları sergisini gezdi. Cumhurbaşkanı sergide en çok Bedri Baykam ve Burhan Doğançay'ın yapıtlarıyla ilgilendi. Evren, Baykam'ın 'Yasağı Protesto' tablosunun önüne gelince, "Bu bizim Bambi değil mi?" diye sordu. Eşlik eden Ankara Valisi Saffet Arıkan Bedük de "Evet, Burçin Orhon" yanıtını verdi. Daha sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın atölyelerini gezen Cumhurbaşkanı, türbanlı kursiyerlerle ilgilenmekten kaçındı. (Foto: AA)

mi adamın mezarının üzerinde tepinmiş gibi hissediyorum. Biz onu ibret olsun diye tuttuk sergide." Ancak 2 resmin üzerindeki yazı ve küfürlerin Evren'in sergiye gelmesinden önce kapatıldığı görüldü. Mensucat TAŞ'ın sanayide 60. yıldönüm kutlamalarını "Büyük Sergi"yle başlatan ve sergiye koleksiyonundan tablolar veren Halil Bezmen de, İnan'ın tablosunun kaldırılmaması durumunda bir problem çıkacağına dikkat çekerek, "Biz sergiyi politik platform olarak düşünmüyoruz" dedi. Olaya bir tepki göstermediğini bildiren Bezmen, "Şirketimiz, haki ki manada halkla bütünleşmeye çalışıyor. Orada birkaç kişi rahatsız olmuş. Rahatsız olmuşlarsa

kaldırırız, rahatsız olmasınlar. Bu o kadar basit" biçiminde konuştu.

Bezmen, "Birkaç kişinin tepkisi nedeniyle bir tablonun sergiden kaldırılmasının diğer insanlara haksızlık olup olmayacağını sorgulaması üzerine de şunları söyledi: "Yerine başka tablo koyarız. Yani o tablo Van Gogh'un 'Ayçiçekler'i olsaydı, 'Bunu çok görmek isteyen var, yazık olur. Birkaç kişi yüzünden niçin insanlara görmesin' derdik. Böyle bir şey değil. Ergin İnan'ın çok yaptığı cinsten bir tablo."

"İyi bir şey"

Bezmen, bazı tabloların üzerine ne yazı yazılmasıyla ilgili düşün-

celerini de, "Birisi, 'Senin sanatına sığıyorum' demiş. Bilmiyorum, çok komik buluyorum. İyi bir şey. Yani ilgi var, birisi yazıyor, birisi bir şey yapıyor. Bunların çoğu gençler. Kimisi kızıyor, kimisi seviniyor. Mühim bir şey değil, tamir edilir. Yani hayatın bir parçası. Böyle şeyler olabilir diye sigorta ediliyor tablolar. Bunlar olabilir ve küçük tamirlerdir, hepisi hallolur. Normaldir" diye açıkladı. 42 çağdaş Türk ressamının 200'ü aşkın yapıtından oluşan "Büyük Sergi", Yahşi Baraz ve Halil Bezmen'in koleksiyonlarından derlendi. Devlet Bakanı Adnan Kahveci'nin de önceki gün gezdiği sergi 31 marta kadar açık kalacak.

Ne dediler?

Tabloya tepki gösteren öğrencilerin hâlâ galeriye geldiklerini ve tabloyu sorduklarını anlatan Mardin, "Hadisleri koyarsın, ama yanına mesela bulutlar filan yaparsın, o kadar mühim değil. Ama bunun yanında çıplak kadın ve erkek var" diye konuştu. Sergide karşılaştıkları olayların kendisini çok üzdüğünü belirten Mardin, olaya tepkisini şöyle dile getirdi:

"İbret olsun"

"Demek ki bu sergilerin çok yapıp insanların eğitilmesi lazım. Bir sergi nasıl gezilir, öğretmesi lazım. Sergi herhalde, elde kalemle gezilmez. Her boş yere bir şey yazmakla olmaz bu işler. Yazıya da çok üzüldüm. Bir adam geliyor, küfrediyor sanatçıya. Kendi-